

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนา

191049

รายงานการวิจัย

การพัฒนาระบบควบคุมการสั่งยาปฏิชีวนะกลุ่มการ์บานามีเนม

Development of Prescription Control

for Carbapenems Antibiotic Agents

นายนภกฤษ สาระเอี่ยม

นายธเนศ พัฒนาดาพงษ์

ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากเงินรายได้ประจำปีงบประมาณ 2554

คณะวิศวกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

b 00255631

191049

รายงานการวิจัย
การพัฒนาระบบควบคุมการสั่งยาปฏิชีวนะกู้มคาร์บานาเพนem

**Development of Prescription Control
for Carbapenems Antibiotic Agents**

นายนภัทร สารอุ่ยม
นายธเนศ พัฒนาดาพงษ์

ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากเงินรายได้ประจำปีงบประมาณ 2554

คณะวิศวกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ

คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารที่ให้การสนับสนุนเงินทุน
วิจัยในการศึกษาและพัฒนางานวิจัยฉบับนี้

ผศ. นพ. กำธร มาลาธรรม หัวหน้าหน่วยโรคติดเชื้อ ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะ
แพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ได้ให้ความสนับสนุนคณะผู้วิจัย และให้
คำปรึกษาแนะนำแก่โครงการวิจัยเป็นอย่างดีตลอดโครงการ

ดร. พิริยาภรณ์ จงตระกูล ห้องปฏิบัติการจุลชีววิทยา คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาล
รามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำการรายงานผลจากห้องปฏิบัติการ และได้ให้
ความสนับสนุนในการแก้ไขปรับปรุงฐานข้อมูลผลแล็บ จนนำไปสู่การรายงานผลโดยตรงเข้าสู่ระบบการ
สั่งยาได้เป็นรายแรกในประเทศไทย

พพ. อุนุพันธ์ สารเอี่ยม ที่ได้ให้ความสนับสนุนคณะผู้วิจัย และให้คำปรึกษาแนะนำแก่
โครงการวิจัยเป็นอย่างดีตลอดโครงการ

บทคัดย่อ

ชื่อโครงการ (ภาษาไทย)	การพัฒนาระบบควบคุมการสั่งยาปฏิชีวนะกลุ่มคาร์บานีเม		
ชื่อโครงการ(ภาษาอังกฤษ)	Development of Prescription Control for Carbapenems Antibiotic Agents		
แหล่งเงิน	เงินรายได้คณวิศวกรรมศาสตร์		
ประจำปีงบประมาณ 2554	จำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุน 50,000 บาท		
ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี	ตั้งแต่ 1 กรกฎาคม 2553 ถึง 30 มิถุนายน 2554		
หัวหน้าโครงการวิจัย	นภัทร สาระเอี่ยม		
สาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	สาขา		
โทรศัพท์ 02-329-8324	โทรสาร 02-329-8325		
E-mail napat@telecom.kmitl.ac.th			
ผู้ร่วมวิจัย	ธเนศ พัฒนาดาพงษ์		
สาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	สาขา		
โทรศัพท์ 02-329-8324	โทรสาร 02-329-8325		
E-mail thanate@telecom.kmitl.ac.th			

คำสำคัญ (Keywords) Carbapenems, Antibiotic, Prescription Control, Culture Report

บทคัดย่อ

191049

ยาปฏิชีวนะกลุ่มคาร์บานีเม (Carbapenems antibiotic agents) เป็นยาที่สามารถออกฤทธิ์ต่อเชื้อโรคได้มากหลายหลักประเพณี เป็นยาที่สั่งจ่ายเฉพาะในผู้ป่วยที่ติดเชื้อรุนแรง หรือไม่มียาอื่นที่รักษาได้ผล แต่มีราคาแพง และ หากสั่งยาโดยไม่มีหลักการแพทย์รองรับเพียงพอ จะทำให้เชื้อโรคดื้อยาได้ง่าย และหายาอื่นมาทดแทนได้ยาก

โครงการวิจัยนี้ มีแนวคิดในการศึกษาความเป็นไปได้ ในการควบคุมการสั่งยาดังกล่าว โดยอาศัยหลักเกณฑ์จากหน่วยโรคติดเชื้อ ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล และการเชื่อมโยงผลเพาะเชื้อจากห้องปฏิบัติการจุลชีววิทยา โรงพยาบาลรามาธิบดี เข้ากับระบบการสั่งจ่ายยาโดยตรงในแบบ Real-time ซึ่งแนวคิดดังกล่าวที่นี้ ยังไม่มีโรงพยาบาลใดในประเทศไทยเคยมีระบบดังกล่าวมาก่อน

ผลการศึกษา สามารถเชื่อมโยงหลักเกณฑ์ในการสั่งยา เข้ากับผลเพาะเชื้อจากห้องปฏิบัติการจุลชีววิทยา ได้เป็นรายแรกในประเทศไทย นอกจากนี้ยังสามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายในการสั่งจ่ายยาให้โรงพยาบาลรามาธิบดีได้ร้อยละ 19.86

Abstract

Carbapenems are a class of antibiotics with a broad spectrum of antibacterial activity. They are one of the antibiotics of last resort for many severe bacterial infections. However, the cost of this class of medicines is very high, and over-use of these medicines may easily lead to bacteria resistance. Substitution to other classes of medicine may not be probable.

This project is to study any possibility to control carbapenems prescription in real-time based on guidelines from the Infectious Diseases Unit, Department of Medicine, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University coupled with real-time bacterial culture results from the Microbiology Laboratory, Ramathibodi Hospital. No hospital in Thailand has such a system before.

The result achieved is the first and foremost system in Thailand which can couple the prescribing guideline to the bacterial culture results from the microbiology laboratory. The system can also help reduce the cost of medicine prescribing in Ramathibodi Hospital 19.86 percent.

การนำระบบควบคุมการสั่งยาไปใช้ในโรงพยาบาลรามาธิบดี

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ

บทคัดย่อ

สารบัญ

สารบัญรูป

บทที่ 1	บทนำ	1
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	1.2 วัตถุประสงค์	2
	1.3 ขอบเขตของงานวิจัย	2
	1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของงานวิจัย	3
บทที่ 2	หลักการของงานวิจัย	4
	2.1 ลักษณะและความสำคัญของ CARBAPENEMS	4
	2.2 ปัญหาในการสัมยานะและระบบที่เกี่ยวข้อง	5
	2.3 การควบคุมการใช้ยาในกลุ่ม Carbapenems	6
บทที่ 3	การออกแบบและการจัดทำ	8
	3.1 การออกแบบการทำงานของงานวิจัย	8
	3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	9
	3.3 การจัดเก็บผล	10
บทที่ 4	ผลการวิจัย	12
	4.1 การทำรายการสัมยานะ empirical therapy	12
	4.2 การทำรายการสัมยานะ culture proven (specific therapy)	14
	4.3 การทำรายการสัมยานะโดยปรึกษาอาจารย์แพทย์หน่วยโรคติดเชื้อ	15
	4.4 การรายงานผล	17
บทที่ 5	สรุปผลและข้อเสนอแนะ	20
	5.1 สรุป	20
	5.2 ปัญหาและอุปสรรค	20
	5.3 ข้อเสนอแนะ	21
บรรณานุกรม		22
ภาคผนวก		23

สารบัญรูป

หน้า

รูปที่		หน้า
1.1	กระบวนการทำงานและเชื่อมต่อของระบบในงานวิจัย	2
2.1	โครงสร้างยาปฏิชีวนะกลุ่มคาร์บานิเม	4
2.2	แผนภาพการควบคุมกระบวนการสั่งจ่ายยา carbapenems	7
3.1	บล็อกไกด์ไลน์ของงานวิจัย	8
3.2	แผนผังการทำงานของระบบควบคุมการสั่งยา	9
3.3	ตัวอย่างจดอพพลิเคชันที่สร้างขึ้น	10
3.4	การแสดงออกพลิเคชันแทรกในระบบเดิม	11
4.1	การสั่งยาแบบ empirical therapy	13
4.2	การสั่งยาแบบ empirical therapy ครบเงื่อนไข	13
4.3	การสั่งยาแบบ culture proven	14
4.4	การแสดงผลเมื่อไม่พบผลเพาะเชื้อ	15
4.5	การสั่งยาแบบ consult	16
4.6	การแสดงหมายเลขอรศพท์แพทย์สำหรับ consult	17
4.7	รายงานสถิติการสั่งยา แยกตามหอผู้ป่วย ตามเดือน และตามรายผู้ป่วย	18
4.8	รายงานการเป็นที่ปรึกษาในการสั่งยา	18